

Riktlinjer

för

Serveringstillstånd i Sollentuna kommun

Antagna av fullmäktige 2012-12-12, § 139

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Alkoholpolitiska mål	2
3	Kommunens informationsskyldighet.....	2
4	Ansökan	2
5	Handläggning och handläggningstider	3
6	Remisser	4
7	Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller andra skäl	6
8	Kommunens tillsynverksamhet	6
9	Serveringstider.....	7
10	Ordning och nykterhet	8
11	Uteservering.....	9
12	Villkor vid meddelande om serveringstillstånd	9
13	Gemensamt serveringsutrymme.....	10
14	Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap	10
15	Återkallelse av tillstånd m.m.	11

1 Inledning

Dessa riktlinjer ska ses som ett lokalt regelverk som kompletterar reglerna i alkohollagen (2010:1622).

Prövningen av ansökan om serveringstillstånd baseras på gällande lagstiftning, förordning eller myndighetsföreskrifter och dessa riktlinjer. En ansökan kan inte avslås enbart med hänvisning till riktlinjerna utan det måste finnas konkreta omständigheter för ett avslag. Sökande som inte är nöjd med beslutet kan överklaga det till domstol.

Riktlinjerna anger vilka hänsyn kommunen tar till lokala förhållanden vid tillståndsprövningen. De syftar till likabehandling och att det ska vara

möjligt att förutse och förstå förutsättningarna för att få tillstånd att servera alkoholdrycker.

Alkohollagen (2010:1622) anger de formella villkoren för tillstånd att servera alkoholdrycker mot ersättning och syftar till att begränsa alkoholens skadeverkningar. Skyddet för människors hälsa går före företagsekonomiska och näringspolitiska hänsyn.

Kommunen beslutar om serveringstillstånd och har en plan för tillsyn över serveringar med tillstånd.

2 Alkoholpolitiska mål

Sollentuna kommun har sedan 1998 ett drogpolitiskt handlingsprogram för att motverka och minska användandet av alkohol och andra droger under uppväxttiden. Arbetet är riktat till hela befolkningen och involverar även näringslivet.

En del av visionen är att

- totalkonsumtionen av alkohol ska minska.
- inga ungdomar ska göra alkoholdebut före 18 års ålder.

3 Kommunens informationsskyldighet

3.1 Rättsregel

Enligt 8 kap. 9 § alkohollagen har kommunen skyldighet att informera om vad som gäller enligt denna lag och anslutande författningar.

3.2 Riktlinjer

Kommunen informerar på olika sätt om förhållanden som har betydelse för verksamhet med serveringstillstånd.

- Aktuell information finns på kommunens hemsida.
- Utbildning anordnas för serveringspersonal – Ansvarsfull Alkoholservering.
- Träffar anordnas med tillståndshavare.
- Riktad information till tillståndshavare om förändringar av de förutsättningar som gäller för att bedriva servering av alkoholdrycker meddelas.

4 Ansökan

Enligt 8 kap. 1 § alkohollagen krävs inte serveringstillstånd om serveringen

1. avser ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer,
2. sker utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna och

3. äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol- eller lättdrycker.

4.1 Rättsregel

Enligt 8 kap. 2 § alkohollagen kan serveringstillstånd ges för servering till allmänheten och slutet sällskap. Tillståndet kan vara stadigvarande eller vid ett enstaka tillfälle eller tidsperiod.

4.2 Riktlinjer

Socialnämnden fattar beslut om serveringstillstånd.

Serveringstillstånd krävs för

- Stadigvarande servering till allmänheten.
- Stadigvarande servering till slutet sällskap.
- Stadigvarande servering till cateringverksamhet för slutet sällskap.
- Tillfällig servering till allmänheten.
- Tillfällig servering till slutet sällskap.
- Stadigvarande eller tillfälligt tillstånd för anordnande av provsmakning av alkoholdrycker.
- Stadigvarande eller tillfälligt tillstånd för servering på gemensam serveringsyta.

5 Handläggning och handläggningstider

5.1 Rättsregel

Enligt 5 § alkoholförordningen ska en kommun fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en fullständig ansökan har kommit till kommunen med möjlighet till förlängning med högst fyra månader.

Enligt 8 kap. 12 § alkohollagen ska varje sökande avlägga ett prov som visar att han/hon har de kunskaper, som krävs för att få serveringstillstånd.

5.2 Riktlinjer

Ansökan om serveringstillstånd ska göras skriftligt på särskild blankett och skickas till socialtjänstkontoret.

Ansökningsavgiften ska vara inbetald till kommunen innan utredningen av en ansökan påbörjas.

Folkhälsoinstitutets webbaserade test på kunskaperna i alkohollagstiftningen genomförs mot en avgift hos kommunens alkoholhandläggare.

Den sökande har själv ansvar för att ansökan är komplett och visa att hon/han är lämplig att bedriva alkoholservering enligt gällande lagstiftning, riktlinjer och föreskrifter.

För varje slags tillstånd finns särskilda anvisningar över vilka dokument som ska bifogas ansökan.

Från det att fullständig ansökan och ansökningsavgift kommit in till kommunen har kommunen följande riktlinje för handläggningstiden. Den angivna tiden är ungefärlig.

<ul style="list-style-type: none">• Nyansökningar om stadigvarande tillstånd, gäller även ägarskifte eller ägarförändringar	2 – 3 månader.
<ul style="list-style-type: none">• Tillfälliga tillstånd till allmänheten	2 månader
<ul style="list-style-type: none">• Stadigvarande ändring av gällande tillstånd, till exempel serveringstid, serveringslokal, dryckessortiment	2 månader
<ul style="list-style-type: none">• Tillfälligt tillstånd till slutet sällskap	2 veckor
<ul style="list-style-type: none">• Tillfällig ändring av gällande tillstånd	3 veckor
<ul style="list-style-type: none">• Ansökan från tillståndshavare om gemensam serveringsyta	2 månader

5.3. Anmälan i vissa fall

Alkohollagen föreskriver att det finns en skyldighet att anmäla vissa förhållanden kring verksamheten. Anmälan ska vara kommunen tillhanda innan serveringen ska äga rum

<ul style="list-style-type: none">• Serveringsansvarig personal	När förändringen sker
<ul style="list-style-type: none">• Lokal vid cateringserveringen	3 veckor
<ul style="list-style-type: none">• Egen kryddning av snaps	1 vecka
<ul style="list-style-type: none">• Provsmakning av alkoholdrycker	1 vecka

6 Remisser

6.1 Rättsregel

Enligt 8 kap. 11 § alkohollagen ska kommunen inhämta polisens yttrande vid en prövning av stadigvarande och tillfälliga tillstånd till allmänheten. Enligt 8 kap. 16 § ska också de lokaler som används för stadigvarande servering vara brandsäkra.

Enligt 8 kap. 12 § alkohollagen får serveringstillstånd meddelas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten.

6.2 Riktlinjer

En ansökan om serveringstillstånd skickas på remiss till polismyndigheten, brandkåren, miljö- och byggnadsnämnden samt Skatteverket och Kronofogden. Handläggare gör ett besök på serveringsstället.

Var och en av remissyttranden har betydelse för ett beslut om serveringstillstånd. Särskilt allvarligt är det om något av de företag sökande företräder eller företrädarna har skulder till det allmänna eller förekommer i brottsregistret.

Polisens yttrande

Kommunen begär uppgifter om de personer som har betydande inflytande i rörelsen t.ex. verkställande direktör, firmatecknare, styrelseledamöter, bolagsdelägare eller aktieägare med större aktieinnehav (mer än 25 %). Polisen lämnar uppgifter ur brottsregistret och yttrar sig över eventuella hinder av ordningskaraktär för den sökta serveringstiden, till exempel närboendestörningar eller trafikstörningar.

Brandkårens yttrande

Verksamheten ska vara anmäld hos brandkåren, som yttrar sig till kommunen om krav på egenkontrollprogram och ger anvisningar om antal gäster på serveringsstället.

Miljö- och byggnadsnämndens yttrande

Verksamheten ska registreras för livsmedelshantering hos kommunens miljö- och byggnadsnämnd. Nämnden meddelar om verksamheten registrerats och om det finns risk att buller och rökande gäster kan störa boende i närområdet.

Skatteverkets och Kronofogdens yttrande

Kommunen begär uppgifter om bolaget, dess företrädare och övriga personer med betydande inflytande (PBI) tre år tillbaka i tiden.

Kronofogden svarar på om det finns skulder till det allmänna eller andra fordringsägare.

Skatteverkets yttrande innehåller uppgifter om

- sökanden uppfyller kraven på ekonomisk skötsamhet.
- det förekommer upprepade förseningar, restföringar eller obetalda skatter och avgifter till det allmänna.
- bolaget är registrerat för moms- och arbetsgivaravgifter.
- den ekonomiska skötseln av övriga bolag i vilka bolagsmän och styrelseledamöter och styrelsesuppleanter ingår.
- företrädarnas personliga ekonomiska förhållanden, som inkomster, tillgångar och skulder.

- sökande försatts i konkurs.

7 Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller andra skäl

7.1 Rättsregel

Enligt 8 kap. 17 § alkohollagen får kommunen vägra serveringstillstånd om serveringsstället på grund av placering eller andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller om det finns risk för människors hälsa, även om övriga krav som uppställs i lagen är uppfyllda.

7.2 Riktlinjer

Exempel på omständigheter, som har betydelse för tillståndsgivningen

- Risk för störningar eller andra olägenheter för kringboende eller förbipasserande.
- Många ungdomar vistas i området.
- Restaurangens läge i ett känt problemområde.

Vid tillståndsgivningen lägger kommunen stor vikt vid förhållandena för den enskilda serveringen och följande omständigheter kan ligga till grund för avslagsbeslut.

- Restauranger i skolor eller i miljöer där det vistas många ungdomar, till exempel idrottsanläggningar, badplatser eller fritidsområden som Järvafältet och Rösjöområdet.
- Restauranger där polisen, miljö- och byggnadsnämnden eller brandkåren i sitt remissyttrande avstyrker ansökan.
- Restauranger vars ägare inte uppfyller kraven på ekonomisk skötsamhet och kunskaper i alkohollagstiftningen.
- Restauranger där kommunen har kännedom om missförhållanden på serveringsstället eller om sökandens misskötsamhet.
- Enklare matställen utan kök med restaurangutrustning och utan varierat utbud av maträtter eller låg omsättning av matservering.

8 Kommunens tillsynverksamhet

8.1 Rättsregel

Alkohollagens 9 kap. 2 och 3 §§ reglerar kommunens tillsynsansvar över servering och marknadsföring av alkoholdrycker.

8.2 Riktlinjer

Tillsynen har betydelse för hur verksamheten bedrivs och ska leda till att kommunen får seriösa serveringsställen.

Varje tillsynstillfälle dokumenteras och tillståndshavaren får information om resultatet av tillsynen.

Om det vid tillsynen kommer fram att verksamheten inte drivs enligt gällande regler inleder kommunen en utredning om sanktionsåtgärder, som kan ligga till grund för beslut om erinran, varning eller återkallelse av serveringstillståndet.

Tillsynen genomförs på följande sätt

Förebyggande tillsyn

I det förebyggande arbetet ingår att hålla utbildning för serveringspersonal, ”Ansvarsfull alkoholservice”, två gånger per år, årligen bjuda in tillståndshavare till möten för information och stödja tillståndshavare med att utarbeta policyprogram för serveringsstället.

Inre tillsyn

Den inre tillsynen innebär att kommunen fortlöpande granskar att tillståndshavare uppfyller alkohollagens krav på ekonomisk och personlig lämplighet. Granskningen genomförs med hjälp av Skatteverket, Polisen, Kronofogden och andra myndigheter.

Yttre tillsyn

Yttre tillsyn innebär att kommunen ensam eller i samarbete med polisen, brandkåren och/eller miljö- och hälsoskyddsmyndigheten, så kallad ”samordnad tillsyn”, besöker serveringstället. Besöket sker utan föregående avisering till tillståndshavaren och kan äga rum såväl på dagtid som kvälls- och nattid.

8.3 Tillsynsavgifter

Kommunen har enligt 8 kap. 10 § alkohollagen rätt att ta ut en avgift för tillsynen av den som har provsmaknings- eller serveringstillstånd.

Avgifterna beslutas av kommunfullmäktige

Tillsynsavgifterna finns tillgängliga på kommunens hemsida och de baseras på serveringens omsättning av alkoholdrycker.

9 Serveringstider

9.1 Rättsregel

Enligt 8 kap. 19 § alkohollagen får servering av alkohol påbörjas tidigast klockan 11.00 och avslutas senast klockan 01.00 om inte tillståndsmyndigheten beslutar annat.

Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång.

Bestämmelsen om serveringstider är en viktig del av den svenska alkoholpolitiken. Sociala hänsyn ska gå före affärsmässiga och konkurrensmässiga

hänsyn. Att en restaurang har fått längre serveringstid innebär inte att en annan restaurang beviljas längre öppethållande.

9.2 Riktlinjer

Att upprätthålla ordning, nykterhet och säkerhet samt skyddet för människors hälsa har stor betydelse när kommunen fattar beslut om serveringstid.

Följande riktlinjer tillämpas för serveringstider

- Om kommunen beviljar utökad serveringstid kan tillståndet ges under en begränsad provotid innan serveringstiden slutligen avgörs.
- Hotell som har boende gäster kan få tillstånd till senare sluttid.
- Serveringstiden kan begränsas med hänsyn till störningar för närboende och då polismyndigheten eller miljö- och hälsoskydds nämnden rekommenderar annan stängningstid.
- Tillfälliga tillstånd till allmänheten beviljas öppethållande till senast klockan 24.00.

10 Ordning och nykterhet

10.1 Rättsregel

Enligt 3 kap. 5 § alkohollagen ska försäljning av alkoholdrycker skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras.

Enligt 8 kap. 20 § alkohollagen ska ansvarig personal vid servering se till att måttfullhet iakttas och att det inte uppstår störningar på grund av oordning och onykterhet.

10.2 Riktlinjer:

Serveringen av alkoholdrycker ska vara ansvarsfull och präglad av måttfullhet. Skadeverkningar av alkohol ska förhindras och ordning och nykterhet ska gälla på serveringsstället och i dess närhet.

Kommunen framhåller följande omständigheter

- En stor mängd alkohol ska inte samtidigt serveras en person eller grupp.
- Det ska inte serveras hela flaskor med sprit, så kallade ”helror”, eller hinkar med öl eller shotsbrickor.
- Alla serveringsställen ska ha ett alkohol- och drogpolicyprogram.
- Serveringsansvarig personal ska ha intyg från utbildningen ”Ansvarsfull Alkoholserving”.

- På större restauranger och på restauranger med sena serveringstider ska samtlig serveringspersonal ha intyg från utbildningen ”Ansvarsfull Alkoholservering”.

11 Uteservering

11.1 Rättsregel

Enligt 8 kap. 14 § alkohollagen ska ett serveringstillstånd avse ett visst avgränsat utrymme. Det gäller även för uteservering. Verksamheten får inte störa omgivningen.

11.2 Riktlinjer

Kommunen beslutar om tillstånd att servera alkoholdrycker på uteplats.

- Uteserveringar ska alltid vara utrymda senast 30 minuter efter den för uteserveringen beslutade stängningstiden.
- Det ska finnas tillstånd från polis och markägare att anlägga uteservering.
- När det finns risk för olägenheter i fråga om ordning och nykterhet och störningar för närboende eller förbipasserande beviljas uteserveringar begränsat öppethållande till klockan 22.00.
- Inbyggda uteserveringar omfattas av rökförbudet.
- Tillståndshavaren är ansvarig för att uteplatsen är tydligt avgränsad mot utrymmet utanför med staket, räcke eller liknande.
- Uteplatsen ska placeras så att det är möjligt för serveringspersonalen att överblicka serveringsytan.

12 Villkor vid meddelande om serveringstillstånd

12.1 Rättsregel

En kommun har enligt förvaltningsrättsliga principer rätt att ställa särskilda villkor för ett serveringstillstånd. Syftet är att motverka alkoholpolitiska skadeverkningar. Villkoren kan endast meddelas i samband med beslut om serveringstillstånd.

12.2 Riktlinjer

Kommunen ställer inte generella villkor för serveringstillstånd utan en bedömning görs i varje enskilt fall.

Exempel på vad villkoren kan avse

- utrymningstid för uteserveringar.
- av polismyndigheten förordnade ordningsvakter från klockan 22.00, vid stängningstider senare än klockan 01.00.

- antalet gäster i lokalen begränsas, då utrymningsvägarna inte uppfyller brandkårens krav.

13 Gemensamt serveringsutrymme

13.1 Rättsregel

Enligt 8 kapitlet 14 § alkohollagen kan serveringstillstånd beviljas för ett gemensamt serveringsutrymme. En förutsättning är att var och en av de sökande, som har tillgång till den gemensamma serveringsytan har ett eget serveringstillstånd.

13.2 Riktlinjer:

- Restaurangerna kan göra en gemensam ansökan för själva serveringsytan.
- Samtliga tillståndshavare är ansvariga för att serveringen sker enligt gällande regler.
- Ett serveringstillstånd för en gemensam serveringsyta kan återkallas om det uppstår olägenheter som kräver åtgärd.
- Den gemensamma serveringsytan ska vara tydligt avgränsad mot omgivningen.

14 Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap

14.1 Rättsregel

Enligt 8 kap. 2 § alkohollagen kan ett serveringstillstånd meddelas för servering till allmänheten eller slutet sällskap. Tillståndet kan vara stadigvarande eller avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle.

14.2 Riktlinjer

Ett slutet sällskap är en begränsad krets av personer i en förening eller annan sammanslutning. Arrangören ska i förväg veta exakt vilka personer som ska delta.

Behörighetskraven enligt alkohollagen ska alltid vara uppfyllda och förhindra att det uppstår alkoholpolitiska olägenheter. Sökande av tillstånd för alkoholservice till allmänheten ska ha intyg från Folkhälsoinstitutets test.

Följande riktlinjer tillämpas vid tillståndsgivningen:

- Tillfälliga tillstånd kan sökas vid maximalt sex (6) tillfällen per år.
- Vid ett återkommande evenemang ska i stället en ansökan om stadigvarande tillstånd lämnas in.

- Ett tillfälligt evenemang som varar mer än en månad prövas som stadigvarande tillstånd.
- Lagad mat ska alltid kunna tillhandahållas, men det finns inte krav på ett fullt utrustat restaurangkök.
- Serveringen får inte föranleda olägenheter i fråga om ordning och nykterhet.
- Polismyndigheten, brandkåren och miljö- och byggnadsnämnden bereds alltid tillfälle att yttra sig över tillstånd till allmänheten.
- För serveringstillstånd till allmänheten begränsas serveringstiden till klockan 24.00.
- Stor återhållsamhet bör gälla vid ansökningar om serveringstillstånd i samband med idrotsevenemang eller arrangemang som riktar sig främst till ungdomar.
- Sökande ska ha tillstånd för markupplåtelse och rätt att disponera lokalen.
- Serveringen ska bedrivas på en avgränsad yta och det ska finnas ett tillräckligt antal sittplatser.
- Servering av spritdrycker medges inte.

15 Återkallelse av tillstånd m.m.

15.1 Rättsregel

Enligt 9 kap.17 § alkohollagen får en kommun meddela tillståndshavare en erinran eller i allvarigare fall eller upprepade överträdelser en varning om denne inte

- uppfyller de krav som gällde för att få serveringstillstånd eller
- om servering strider mot bestämmelser som gäller enligt alkohollagen eller de villkor eller föreskrifter som följer med tillståndet.

Enligt 9 kap. 18 § alkohollagen kan ett beslut om serveringstillstånd återkallas

- om tillståndet inte längre utnyttjas,
- om det har funnits brottslig verksamhet på serveringsstället utan ingripande från tillståndshavaren,
- om brottet mot alkohollagens bestämmelser är så allvarligt att en varning inte är tillräcklig eller att flera varningar utfärdats utan att förhållandena ändrats,

- för ett gemensamt serveringsutrymme om det inte går att utreda vilken tillståndshavare som är ansvarig för en händelse som kan föranleda återkallelse.

15.2 Riktlinjer

Erinran används vid lindriga förseelser och behöver inte leda till någon påföljd. Flera erinringar kan leda till att varning utfärdas.

Varning är en påföljd som tillämpas vid allvarliga överträdelser. Om överträdelsen inte rättas till eller vid flera varningar kan det bli fråga om återkallelse av tillståndet.

Tillståndshavaren får ta del av utredningen och yttra sig över den. Ett beslut om sanktionsåtgärd kan överklagas. Kommunen informerar om hur man överklagar. Överklagan skickas till kommunen men ska adresseras till Förvaltningsrätten.